

๑.๓๘ ยางกราด

ชื่อท้องถิ่น	สะแบง
ชื่ออื่นๆ	กาด ยางสะแบง (นครราชสีมา) กราด ซาด (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) สะแบง ตะแบง สะแบง ตรายต์ กร้าย (สุรินทร์) ยางกราด (สระบุรี) ลาง (ชลบุรี) เหียงกราด (ราชบุรี เพชรบุรี) เหียงน้ำมัน (ราชบุรี) เหียง (ระยอง)
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Dipterocarpus intricatus</i> Dyer
ชื่อพ้อง	-
ชื่อวงศ์	DIPTEROCARPACEAE
ชื่อสามัญ	Dipterocarpus

รหัสพรรณไม้ ๑-๖๓๑๑๙๐๖-๑๓-๐๓๘

จำนวนที่พบ ๓๖ ต้น

สถานภาพ (IUCN) พบทั่วไป (Least Concern: LC)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้ยืนต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง ๑๕-๓๐ เมตร ลำต้นเปลาตรง กิ่งก้านสาขาเป็นพุ่มกลม ทึบ เปลือกต้นหนาสีน้ำตาลปนเทา เปลือกหนาแตกเป็นร่องลึกตามยาว ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปไข่แกมรูปขอบขนาน กว้าง ๑๐-๑๕ เซนติเมตร ยาว ๒๐-๓๕ เซนติเมตร โคนใบรูปหัวใจ ปลายใบมน ขอบใบเรียบ เนื้อใบหนา ผิวใบด้านบนและด้านล่างมีขนหยาบและสาก ใบอ่อนและยอดอ่อนมีหูใบสีแดงหุ้ม ก้านใบยาวประมาณ ๓ เซนติเมตร ดอก ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนง ตามซอกใบใกล้ปลายกิ่ง กลีบดอกมี ๕ กลีบ โคนเชื่อมติดกัน ปลายแยกเป็นรูปก้างหมี สีขาวแซมสีชมพูเป็นแถบตรงกลางแต่ละกลีบ กลีบเลี้ยง ๕ กลีบ โคนกลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นหลอด มีครีบขยุกขยิกยื่นตามยาว ๕ ครีบ เกสรเพศผู้มีจำนวนมากอัดแน่นรอบรังไข่ อับเรณูสีเหลือง รังไข่อยู่เหนือวงกลีบ รูปรี ปลายเกสรเพศเมียเรียวแหลม ผลแห้งรูปทรงค่อนข้างกลม แข็ง ถูกปิดด้วยครีบบางๆสีแดงเป็นจีบ หักพับไปมาเป็นชั้นตามความยาวผล มีปีกผล ๕ ปีก สีแดงสด ปีกยาว ๒ ปีก ยาว ๘-๑๐ เซนติเมตร ปีกสั้น ๓ ปีก เมล็ดแข็ง ออกดอกเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ ติดผลเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม พบตามป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ที่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒๐๐-๕๐๐ เมตร

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

• อาหาร

ดอกอ่อน รับประทานสดกับน้ำพริก

• สรรพคุณ

ตำรายาไทย ใช้ เปลือก น้ำต้มเปลือกใช้ทาถูขนาด แก้ปวดข้อ ยางไม้ ใส่แผล รักษาแผล และโรคเรื้อน กินแก้โรคหนองใน

• การใช้ประโยชน์อื่นๆ

ยางไม้ ใช้ยาเครื่องจักสาน ทาไม้ อุดเรือรั่ว และผสมขี้เลื่อยจุดไฟ หรือทำไม้ ผล ใช้ทำเครื่องประดับ ใบ ใช้มุงเถียงนา หลังคาบ้าน

ภาพที่ ๓๘ แสดงลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของ สะแบง

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบ

ดอก

ผล

แหล่งอ้างอิง : ฐานข้อมูลสมุนไพรไทยเขตอีสานใต้ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (๒๕๖๙). “ยางกราด”. <https://phar.ubu.ac.th/herb-DetailPhargarden/๒๗๓>